

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Cauzele care au condiționat elaborarea proiectului, inițiatorii proiectului și persoanele care au participat la elaborarea proiectului și definitivarea acestuia

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care propune modificarea Codului Penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 și Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 este elaborat de Ministerul Justiției cu suportul expertului contractat de Banca Mondială.

Urmare a modificărilor inițiate de Ministerul Justiției la Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr.132 din 17 iunie 2016 și la Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133 din 17 iunie 2016, operarea unor modificări la Codul Penal și Codul Contravențional sunt necesare în vederea ajustării acestora cu noile propuneri.

De asemenea, în conformitate cu art. 50 alin. (2) din Legea integrității nr.82 din 25 mai 2017, Guvernul este responsabil de aducerea actelor normative în concordanță cu prevederile legii respective. Astfel, proiectul elaborat este în acord cu dispozițiile articolelor 44 și 45 din Legea integrității.

Scopul și obiectivele proiectului

Scopul proiectului este:

- sporirea integrității în sectorul public;
- prevenirea și combaterea actelor conexe corupției;
- sporirea efectului disuasiv al regimului de sancționare pentru faptele ce vizează încălcarea prevederilor legale privind declararea averii și conflictului de interese.

Obiectivele proiectului sunt:

- racordarea prevederilor Codului Penal și a Codului Contravențional la noile reglementări ale Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017;
- asigurarea implementării eficiente a prevederilor Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr.132 din 17 iunie 2016, Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr.133 din 17 iunie 2016 și Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017.

Elementele novatorii și prevederile de bază ale proiectului, rezultatele scontate

Proiectul legii prevede modificarea a două acte legislative:

- **Codul penal (Art. I);**
- **Codul contravențional (Art. II);**

A. Modificările la Codul penal (Art. I al proiectului)

Prin proiectul legii se propune introducerea unei noi componente de infracțiune ”Articolul 326¹ *Exercitarea atribuțiilor în sectorul public în situație de conflict de interese*”. În temeiul acestei completări se intenționează **incriminarea conflictelor de interese consumate**. În prezent, potrivit Legii 133/2016, *conflictele de interese consumate* – rămân a fi sancționate doar disciplinar (chiar dacă este aplicabilă cea mai gravă sancțiune – eliberarea/revocarea/demiterea din funcție), ceea ce este disproporționat în raport cu beneficiile/profiturile care le oferă un conflict de interese consumat. Codul contravențional

(art.313²) prevede răspunderea contravențională doar pentru: „nedeclararea” și „nesoluționarea” conflictului de interese. Respectiv, legislația nu conține răspundere contravențională sau penală pentru conflictul de interese admis/consumat. Or, un **subiect al declarării averilor și intereselor chiar dacă va fi concediat** pentru un *conflict de interese consumat*, adică pentru *faptul că în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a rezolvat cereri/demersuri/plîngerii, a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii în vederea obținerii, direct sau indirect, a unui folos patrimonial sau nepatrimonial, pentru sine, pentru soțul, concubinul, o rudă sau un afin (al soțului sau concubinului) pînă la gradul II inclusiv, precum și pentru persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial, dacă nu a fost declarat și soluționat conflictul de interese în conformitate cu prevederile legislației privind declararea și controlul averilor și intereselor personale*, el **va continua să beneficieze de ”produsele” acestui conflict de interese consumat** care pot fi incomparabil mai mari în raport cu sancțiunea de eliberare/demitere/retragere a mandatului etc.

Prin urmare, pentru a descuraja admiterea conflictelor de interese și pentru a spori caracterul disuasiv al sancțiunilor, propunem completarea Codului penal cu noua componentă de infracțiune citată mai sus. Reglementări similare de incriminare a conflictului de interese se conțin în legislația și practica altor state (România, Franța, Germania etc.).

B. Modificările la Codul contravențional (Art. II al proiectului)

Prin proiect se propune revizuirea articolului 313⁴ din Codul contravențional și completarea acestuia cu două componente de contravenții noi în partea ce ține de stabilirea răspunderii conducătorilor organizațiilor publice pentru neîndeplinirea obligațiilor și neluarea măsurilor prevăzute de legea 132/2016 privind declararea averilor și intereselor.

Astfel, modificările propuse pentru **articolul 313⁴** detaliază categoriile de încălcări ale regimului juridic al incompatibilităților, interdicțiilor și restricțiilor prevăzute de Legea 133/2016 (o parte din aceste încălcări prevăzute de Legea 132/2016 și Legea 133/2016 fiind omise din redacția în vigoare articolului) și legislația specială aplicabilă subiecților declarării.

Cele două noi componente de la articolul **313⁵** și **313⁶** se referă la 2 aspecte importante omise la momentul stabilirii răspunderii pentru încălcarea prevederilor Legii 133/2016: responsabilitatea pentru conducătorii organizațiilor publice pentru neluarea măsurilor/neîndeplinirea obligațiilor stabilite de pachetul de integritate și răspunderea pentru încălcările la etapa post-angajare (*pantufraj*) admise de către subiecții declarării. Proiectul legii detaliază aceste încălcări, care derivă din Legea 132/2016 și Legea 133/2016 și prevede expres survenirea răspunderii contravenționale pentru ele.

Impactul proiectului asupra prevenirii/combaterii corupției și criminalității

Proiectul legii intervine cu modificări la două acte legislative, obiectivul primordial al cărora este prevenirea și combaterea corupției și promovarea principiilor integrității în sectorul public. Modificările sunt centrate pe consolidarea impactului și efectului disuasiv al sancțiunilor pentru încălcările din domeniul declarării averilor și intereselor personale, descurajarea comiterii unor asemenea încălcări.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate după adoptare
Drept urmare a adoptării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte normative.
Cuquantumul mijloacelor bugetare necesare pentru implementarea proiectului.
Implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat.
Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției (directoriul „Transparența decizională”, compartimentul „Proiecte de acte normative remise spre coordonare”).

Secretar de Stat

Nicolae EȘANU